

ზრახვით, რომ შემოვა თ. მრისთავი თავის ამქრით თუ არა ესროლათ ყველასათვის რევოლვერები და მოეკლათ ისინი, თუ არ დამორჩილდნენ. მითონ ბ. ბერსი კი თავის საწოლ-ოთახში მუთაქებით აკეთებს ისე ლოგინს, ვითომ აქ მწოლიარე კაციო და თვითონ სხვა ოთახში გადავა თავის შესაფარად, სადაც დასტოვებს მბუქრავ ლამაზს.

ღანიშნულ დროს მოვა თ. პოწიაც დაიარაღებული თავისი ამქრით: ერთი ადგილობრივი მცხოვრები ყმაწვილი კაცით (ბაშიკ-ოლლით) და მეორეც აქაურ ცხენოსან მილიციანში მყოფი ადგილობრივი მცხოვრებით, რომელიც ბ. სტეფანოვს სამსახურში ითვლებოდა და უქებდნენ ამას ამ წაირ საქმეებში გამოცდილებას და მამაცობას...

შედიან ყველა ესენი, ამ განზრახულ ზუგუას წინამძღოლობით, სახლში და პირ-და-პირ მიმართავენ ბ. ბერსის საწოლ ოთახს. შესვლისათანავე, თავადი ხანჯალ ამოღებული, როგორც ქარი თავის მსხვერპლს, მიაფრინდება ბერსის საწოლს, დაწვება თავზე და ჩაასობს ხანჯალს, მოაბრუნებს... მაგრამ როცა ნახავს, რომ ლოგინიდან არც ხმაურობა და არც არაფერი იმდრევა უცვად მოვა გონს რომ იმას უღალატეს. დაპირებს გამოვარდნას ოთახიდან, მაგრამ ამ დროს გაიშლიდა რევოლვერები, მოჰკლავენ პირველი ტყვიითვე ბრწყინვალე თავადის

პობას ამბის შეტყობას, რომელთანაც უქვევლია, იავოს თავ-გადასავალიც გადამებული უნდა ყოფილიყო.

პობამ მოკლედ გადასცა თავისი მოსვლის მიზეზი, შეატყობინა, რომ ეხლა იმისი თავი იმათ ხელს არის და თუ კაცობა და სვინიდიის ნებას მისცემსთ გასცენ, გზას ნუ დაანებებენ.

მერც ერთმა ყარაულმა, ვერც ერთმა მოხვევმ ვერ გაბედა წინააღმდეგობის წარმოთქმა; როდენიმე ხანი ისე გაჩუმებულნი დარჩნენ პობას სიტყვების შემდეგ და მემრე ყველამ ერთბაშად დაილაპარაკეს.

— რაისთვი, რაისთვი, შენიჭირიმე!.. აი გზა და აი კვალი! მოგიკვდეს თქვენი გზის დამჭერი.

— ღამირჩა თქვენი თავი... მადლი უფალს, რომ ჯერ კიდევ ძმა ძმასა სცნობს!

— წადი პობავ, ასჩქარდით, თორემ ვინ იცის რა ჭამი მოვა... მოდით, გაიარეთ... თქვენს მოღალატეს — უფალმა უღალატოს!

— ღმერთმა ისე ნუ მამკლას, რომ მეც არ გადავიხადოთ.

ამ სიტყვებით პობა გამობრუნდა, ჩაეღა ქისტებთან, რომლებსაც მოეარათ იავოსთვის, შეეხეთა ჭრილობა, და ისე მოუთმენლად ელოდნენ გაგზავნილის დაბრუნებას.

პობამ შეატყობინა ყარაულების პასუხი, იმათი თანაგრძობა და ბევრი აღარ მოიგვიანეს: ჩააწინეს იავო ყისინაში, ასწიეს და შაუდგნენ მთას, სადაც მოხვევ ყარაულები მოეშველ-

ერთს ამქარს მილიციონერს და დანარჩენები კი დაუსხლტებიან ხელი-დამ, რადგანაც, როგორც თავადი, ისე ამის ამქარი ბაშიკ-ოლლი ერთობ მარდი და მოსხლეთილი ყმაწვილები არიან: ამათ უცებ გაუფანტავთ გარ-შემოხვეულები, რადგანაც თითონაც დაუწყიათ რევოლვერებიდან სროლა.

მთემც გარედამ კარებში ჩასაფრული პოლიციის მოხელეები და სახლში მყოფი მცველები დასდევნებიათ, მაგრამ იმათ თვალის დახამხამების უმაღლ სახლში მიუსწრიათ მისვლა, ისე, რომ თავადს ტანისამოსის განდა და საწოლში ჩაწოლაკი მოუსწვრია, მაგრამ ამით ვერ ირჩინეს თავი: მაშინვე დაჭირეს ესენი და დღეს გამოძიებელის განკარგულებით ორივე დატუსაღებულები არიან ბათუმის საპრობილეში.

თავადი თავის მხლებლებთ კაცებს ჯილდოთ დაჰპირებია, რომ ვითომც ბ. ბერსს სახლში ექვსასი თუმანი ჰქონოდეს და სხვა ბევრი ოქრო-ვერცხლი და როცა იმას მოჰკლავდნენ ამათ თავიათთვის უნდოდა წაეღოთ ყველა ესენი.

ყველა ეს ზემოთ მოყვანილი ამბები შემოძლია გადმოგცეთ, როგორც ბათუმის უმრავლესობა ერთ ხმათ ლაპარაკობს და ამის გარდა ასე დაწერილებით გადმოცეა ერთმა იმათგანმა, რომლებიც სახლში იყვნენ მცველათ მიწვეულნი.

ნენ და თითონვე აიტანეს თავიანთ ბინამდინ. იქ დაისვენეს რაოდენიმე ხანი, სჭამეს სადილი გამოგსალმნენ ერთმანერთს, უსურვეს გამარჯვება და გაეყარნენ ერთმანერთს იმისთვის, რომ პობა და იავო მოშორებოდნენ თავიანთ მოძმეთ, თავიანთ სამშობლოს და ყარაულები-კი დარჩენილიყვნენ, რათა რამდენიმე დღის შემდეგ დაბრუნებულიყვნენ შინ და ყოველი გვარი უსამართლობა გ. მოეარათ დიანბეგებისაგან, ნაცვლებისაგან და ბირგოლას მგზავრი ხალხისაგან.

იქნებოდა ღამის ცხრა საათი, როდესაო ბირგოლა მივიდა თავის სახლის კარებთან გააღო დაკეტილი კარები გაჰკრა სპიჩკას და შევიდა თავის სახლში. იმან ანთო ქონის სანთელი, მივიდა სენასთან, გააღო კარი და გამოიყენა ხელებ უკან გაქრული ნუნუ, რომელიც სანთელსავეთ ჩამომდნარიყო. ეს სამი დღე იქნებოდა, რაც ნუნუს ასე დამწყვედულს, უქმელს უსმელს ინახამდა და ყოველს გვარს უწყობას აყენებდა.

ბირგოლამ მიიყვანა ის დედა-ბოძთან და მიაკრა.

— მგრე იყავ ძაღლო! ჩაკვდი! ნუნუს მოგებით და გაბრაზებით უთხრა ნუნუს, რომელმაც ხმა არ გასცა და თავი გაიბრუნა, რომ იმის საზიზღარ სახე არ დაენახა.

ბირგოლა მივიდა, დაჯდა შკაფზედ და დაუწყო ყალიონს წევა. არ გაი-

ჭერ-ჯერობით თავადის წინააღმდეგი გამამტყუნებელი ფაქტები არიან შემდეგი: 1) ბ. ბერსს რამოდენიმე დღით ადრე თავადი სახლიდან დაუთხოვნია, როგორც მისი ოჯახის მყურდობის შემარყვევლი და გამკიცხე; 2) თავადის რევოლვერიდან ნახეს ახლად გასროლილი სამი ტყვია; 3) მთელი პოლიციის მოხელეები და მიწვეული ხალხი ერთხმად მოწმობენ რომ თავადი თითონ ნ. ხეს თვალით, როცა ის შევიდა ბ. ბერსის სახლში და საწოლს დაუწყო ხ ნჯლით ცემა და 4) თავადი წინა დღით უნახავთ ღარიან დღეში გარდახურულის ფაქტონით ერთობ მოწყენილი სახით დიდხანს დასეირნობდაო (?).

მ. პოწია მრისთავს, ზოგსაც ანბობენ, პირველ ჩვენებაში უჩვენებია, ვითომც ის თითონ ბერსს იმისთანა საქმისთვის დაუთხოვნია სახლიდან, რომ ის ექვში დარჩენილია მის სინამდვილეში და რადგანაც ეს მიზეზი ოჯახის პატიოსნობას შეეხებოდა და რადგანაც ბერსს იმისთანა დროს განუზრახავს მოლაპარაკებოდა თავადს, რომ არა თუ სხვა, არც მისი (ბერსის ოჯახობა) ყოფილიყვნენ იმ ლაპარაკის მოწამე, ამისათვის გაუგზავნია ზუგუა თავადთან და თან გაუტანებია იმისათვის თავადს დასარწმუნებლათ იმ დღეს აღებული ხაზინიდან პაღო-როქნი რითაც დაუჯერებია ის (თავადი), რომ ბერსი მეორე დღეს საღლაკ მიემგზავრება და ჰსურს მოელა-

არი რამდენიმე წუთმა, როდესაც კარები დააბრახუნა ელიამაც, ბირგოლა მივიდა კართან და წყნარად იკითხა:

— მანა ხარ?

— მე ვარ ჯღუნაი.

ბირგოლამ გააღო კარები და შემოუშვა ახლად მოსული, რომელსაც ერთს ხელში ხონჩა ტილო ვადა-რებული და მეორეში თუნგიანი ეჭირა.

იმათ მიეცეს კარები, შევიდნენ და პურის საქმელად ისე დასხდნენ, ნუნუს პირ-და-პირ ეყურებინა და უფრო მომეტებულად ეგრძნო შიმშილით ტანჯვა.

მსუქანს ცხერის ხორცს, ერბოში მომწვარს ვარიეებს, ერბო-ვერცხს, ახლად გადმოღებულებს ცეცხლიდგან ოშნივარი ახლიდათ, ეს სწვდებოდა ქალის ყენოვას და გაღვიძებული მ. და წარმოუთქმელს ტანჯვად გახდომოდა. იმის ნაწლავებს თითქოს ცეცხლი ეკიდებოდა, თვალთ უბნელდებოდა და დიდხნის წყალ მიუკარებელი ყელი გაშრობოდა და დასიებოდა.

— უჰ, უჰ უჰ! რა მსუქანია და! შოველ ლუკმის აღებაზედ წამოიძახებდა ბირგოლაი.

— ძაღუმია, ღეთის მადლმა, დაუ-მოწმებდა ტუჩების მწლაკუნით ჯღუნა. ნუნუს თუმცა წარმოუთქმელად შიოდა, მაგრამ ის ძალ-დატანებით იბრუნებდა იქით სახეს, რათა არ დაენახა ამ უღმერთოების პურის ჭამა,

პარაკოს თავადს [იწმინდებოდა] რომელიმაც ის ასე დაელოდა და დაიბნოდა სახლიდან; ბერსს უთხოვნია თავადისთვის ზუგუას პირათ, რომ, თუ თავის თავს იმ საქმეში არ ჰგრძნობს, მოვიდეს, აუხსნას გარემოება დამწვილობოს და ის ბოდიშს მოსთხოვს თავადს... მითომც თავადიც ამნაირს მოტყუებით შემცდარიყოს და მისთვის კაცებით იმისათვის, რომ უღროთ ყოფილა და იმას კი ამნაირი გამზადებული მახე დახედვია...

მთუ ყველა ესენი, როგორც ზოგიერთები ამბობენ, გამართლდა, მაშინ ოარი კითხვა უნდა გაარჩიოს: თავადს უნდოდა ბერსის მოკვლა? მთუ ბერსს უნდოდა ამნაირი მახით თავადის თავადამ მოშორება.

რასაკვირველია, ამ თავით ამისთანა დახლართულ და მრავალ გარემოებით შეცულ ბნელს საქმეებზე დივილია უტყუარათ რამის თქმა. ამას ყველას მიუდგომელი და სასტიკი გამოძიება აღმოაჩენსო...

დღიური

პეტერბურლის ვახუტეებში იწვევიან, რომ ხელმწიფე იმპერატორის გვირგვინის კურთხევა მომავალ წლის მაისზედ ადრე არ იქნებაო.

მზურგეთიდან გეწერენ, რომ ამ თავის მას უკურთხებით იქაური ორკლასიანი საქალებო სასწავლებელი. ამ კურთხევაზე დასრებიან ბათუმის

მაგრამ რაღაცა ძალა იმის უნებურად მიაბრუნებინებდა თავს სუფრისაგან და თავლებს მიაცვცებდა საქმელს. როდესაც ბირგოლამ გადაჰკრა რომდენიმე ღვინო, აიღო ერთი ხორცის ნაჭერი და წავიდა ნუნუსკენ.

— ძაღლო, ნახე როგორი მსუქანია?

იმან მიუტანა ტუჩებთან და ზედ მოუსო, ქალმა ვეღარ გახშლო და ინსტიკტიურად ბევრი ცდის შემდეგ ძლიეს გააღო პირი, მაგრამ ბირგოლამ მაშინვე გამოაცალა პირიდან და ხარხარით თავის ალაგსვე დასჯლა.

— უღმერთონო! დასუსტებულს ხმით ძლიეს წარმოსთქვა ნუნუმ და ჩაიჩოქა. — წყალი, წყალი... ღმერთი აღარ გყავსთ წაიქცა ქალი და თითქმის სული გაკმინდა.

— მი ბირგოლავ მიეცეთ პატარა წყალი, არ მოკვდეს?

— ძაღლია მაგას რაი მოჰკლავს... მაგრამ მიეც, ბატარაი-კი დააღვინებოცა ფიქრის შემდეგ წარბებ შემუხენით წარმოსთქვა იმან.

ჯღუნა წამოდგა მივიდა ნუნუსთან, მიიტანა წყალი, მაგრამ ქალს კრიკა შეჰკეროდა და პირი ვეღარ გაუღო თუმცა თვლები ღია ჰქონდა და ცეცხლობდა, რომ გრძნობა არ დაჰკარგო, რადგანაც ტუჩებს ანძრევდა.

მოხვევამ ამოიღო ხანჯლის და ჩაუღლო კბილებს შუა, პირი ძაღლდააღებინა და რამდენიმე წვეთი წყარ წყნარად ჩაუშვა პირში.

რა ქალის სასას მიეკარა გამაცოც-

ლუბერნატორი ბ. სპეკლოვი და ბევრ მცხოვრებლებს თვითონ ამ ქალაქსა.

ბაზ. „ბაეკაზს“ გაუგონია, რომ ბ. სპეკლოვი ამ მოკლე ხანში ჯერ ქუთაისში და შემდეგ ბორში ლექციების წაითხვას აპირებს გავლილ საუბრის ქართველ პოეტის ღვათ ბუბანიშვილის ლიტერატურულ მოღვაწეობაზედაო. ლექციებიდან შემოსულ ფულს ნახევარს ბ. სპეკლოვი პეტერბურგის ქართველ სტუდენტების სასარგებლოდ სწირავს.

ჩვენ გვწერენ შემდეგ ამბავს შემოქმედით: ამ დღეებში იმ ალაგს, სადა შავ-ქაას (მარგანეცს, ქვა-გუნდას) მუშაობენ, ჩამოწვა ერთი დიდი ტონელი (კამოქვაბული); ჩამოწალილმა მიწამ მოიტანა ქვეით მხოლოდ სხვა-დასხვა სამუშაო იარაღები, კაცი კი არაფერი უმსხვერპლია, რადგან ამ დროს მუშები არ იყვნენ. ძლიერ დიდი ტონელები, გვირაბები აქ გაყვანილი, რომლებშიაც აუარბელი მუშები მუშაობენ სანთლებითა და ფანტლებით.

მა მეორე შემთხვევაა, რომ ამ ალაგს ამისთანა შემთხვევა მოხდა; სხვაგვარად, როგორც გვახსოვს, ჩამოწალილმა კაცი კიდევ იმსხვერპლა. ამ ტონელში ურიგო არ იქნება მთავრობამ უსაფრთხოება მიაქციოს, რომ ჩვენმა მუშებმა მებატონეებმა და საზო-

გადოთ იმ პირებმა, რომელნი ამდენ ხალხს ამუშავენს ხსენებულ გვირაბებში, შეასრულონ ყველა ის დაწესებულება და კანონები, რასაც კი კანონი თხოულობს ამ გვირაბის შემთხვევაში. თორემ თავიანთ უთაურობითა და კანონიერ მოთხოვნისგან შერუსულდებით რომ მუშები დახოცონ, პასუხი ვინ და რით უნდა აგოს მაშინ?

ქაატანტინოპოლის ფრანკუზელს ქურნალში „სტამბოლში“ შემდეგი კორრესპონდენცია არის დაბეჭდილი ბათუმშიდან: „მგერ ოთხი წელიწადია, რაც რუსებმა დაიჭირეს პატარა ადგილი სახელდობრ ბათუმი და თუ დღეს ბათუმი ის აღარ არის, რაც იყო, ამას უნდა ვუმაღლოდეთ. ბათომ-თფილის-ბაქას რკინის გზის გახსნას.

რაიცა შეეხება ადმინისტრაციას კაცი არ დაუჯერებს საკუთარს შიშებს რასაც ის აქ ყოველს დღე ხედავს. „მუხეზა“ საესეა ყოველ გვირ უწმინდურებით და ნაგვით, რომელიც ძალიან ხელს უწყობს ციებ-ცხელებას.

წყალი ქალაქში სრულდებით არ არის, მაშინ როდესაც ათასი ან ათას ორასი თუმნით ადვილათ შეიძლება გამოეყვანათ ძალიან კარგი წყალი. ხმელეთის გზები თუ სადმეა, ისიც

იმისთანა, რომ გემინიან კისერი არ მოიტეხოს.

„პრაფრით არ არის აქ დასულები არც შენი სიცოცხლე, არც ქანება; არ გავიღოს დღე, რომ არ გაიგონო საჩივარი გაცარცვაზე და კაცის-კვლაზე.

ქალაქის უმფროსმა პოლკოვნიკმა ბერსმა, რომელიც პოლიციისავე უფროსიცაა, შეადგენდა, ბ. ლუბერნატორის სრულის ყურადღებობის და დაუდევრობის წყალობით, სადაც თავისი საკუთარი გამგეობა ვილაც უმეცარის პირებისაგან, რომელთაც არა გავგებათ-რა არც კანონისა და არც არა-ეთარის წესიერებისა. ამათის შემწვობით ეს პოლკოვნიკი როგორც უნდა, ისე ხარჯავს ქალაქის შემოსავალ ფულს. აი მაგალითად ნიმუში იმის მოქმედებისა: მრთს კერძო პირს მიჰყიდა მან ქალაქის საკუთარი ალაგი 600 მან., ალაგი რომელიც დაფასებული იყო სულ, რომ ცოტა ვსთქვათ 30,000 მანეთად. შოველის წესის წინააღმდეგ პოლკოვნიკმა დაისაკუთრა ქალაქის ადგილი, ააგო სახლები, სადაც ამ ყაჟად ტელეგრაფის სტანცია; დაისაკუთრა აგრეთვე ამის მეზობლად ადგილები კერძო პირების საკუთრებანი და გამოსქიმა ზედ დუქნები. თავისთავად უფლებით ამ ღირსეულმა პოლკოვნიკმა დაადგინა რაღაც გარდასახადი ქალაქს და მცხოვრებლებს; აი რაშია საქმე: „ზაზაფხულზედ ქალაქმა თავის

ხარჯით ააშენა ნაგებობები, რომლებს უფრო ადვილად შეიძლება შეიქმნას ქალაქის საქონლის ნაპირზედ გადმოწყობა. ამის გაცემა ქალაქს 5-6 თუმნამდის დაუჯდა. მაათავეს თუ არა, გარდაწყვიტეს ამ ადგილის იჯარით გაცემა და ერთმა პირმა, რომელიც შემოაჩინილი იყო პოლკოვნიკის ბერსისა და ერთის კიდევ სხვა პოლკოვნიკისაგან, ასწია ფასი 2091 მან. და იჯარა, რა თქმა უნდა, მას დარჩა. ჩამოდენიმე დღის შემდეგ ეს ახალი მოიჯარადრე ხარჯს ახდევინებს ყველას, ვინც კი მიადგება არამც თუ მარტო ამ ნაფთსადგურს, არამედ სარისუდამ დაწყებული ბურუნ-თაბიამდის, იმ უფლებით, რომ მას უჭირავს დამტკიცებული კანტრაქტი საბუთად.

მცხოვრებლებმა ველარ მოითხოვნეს ეს, დასწერეს საჩივარი, მოაწერეს ხელი ბევრმა პატივ-საცემმა მოქალაქეებმა, რომ ეს ჩვენთვის ძალიან საზიანო არისო, და მიართვეს გუბერნატორს. ბუბერნატორმა დაიბარა ხსენებული პოლკოვნიკი, რათა აეხსნა მას საქმის მდგომარეობა. პოლკოვნიკმა წარუდგინა კანონიერად შედგენილი და დამტკიცებული კანტრაქტი, რომელიც სრულდებით არ ეთანაწორებოდა წინანდელს, რომელიც მხოლოდ ახალ ნაფთ-სადგურზედ იყო ლაპარაკი და არა ნაპირზედ. ამ ნაირად გუბერნატორმა უყურადღებოდ დააგლო მოქალაქეთა საჩივარ-

ბეჭდული წყალი იმას მაშინვე დაუბრუნდა სუნთქვა და ყელის მოძრაობა, ის მიეკრო ქურჭელს და ყოველი წვეთის ჩაყლაპაზედ, აშკარად აღმოჩნდა სიცოცხლის მობრუნებას. — მყოფა, კარგი! უბძანა ბირგოლამ. — პატარაი კიდევ, ღვთის გულისხმობის! შეშინებით მიჰყვა ქურჭელს, რომელიც შორდებოდა იმას. ჯღუნამ კიდევ მოაწაფა, მაგრამ არაღ წაიღო თავი იმისკენ და ბირგოლას შეუშინებლად ყურში ჩასაჭრულა: „ბატარაიც მოითმინე“ და მხეხმა მალლა დაზღდა, ქურჭლის ზედაპირიდან წართმევით: — ბეყოფის, კარგია! ნუნუ მიხვდა ჯღუნას სიტყვებს, გაძღდა, ის გაჩუმდა და იქვე ბოძის მიჯდა.

ბირგოლამ და ჯღუნამ ისევ ქეიწვეა დაიწყეს. — მაი ბირგოლავ, ცოტა ხნის წასსურჩულა ჯღუნამ: — ბატარაი რატი შევაჭამოთ, არ მოგვიკვდეს? — სამაგისო ხორცი სადლა? მკაცრად მოუგო იმან. — ისე უნდა ვქნათ რომ არც კვდეს, არც ცოცხალი დარჩეს თორაი გამოვა? წვალება არ გინდა? — თუ კი მოჰკლავ საითლა აწვალება? — ჰო, ჰო წვალება მინდა, წვა-ლა... შენ რომ იცოდე მაგ ვშა-კრძამა რამდენი მაწვალა... მო! — რატილა კბილება ბირგოლამ. — გადაუბდი!

— მაშ მიეცე ხორცი? — შენ იცი.

ჯღუნამ კითხვა აღარ გაიმეორა და მაშინვე მიუტანა საჭმელი საცოდავს ქალს, რომელსაც ჯერ თითონ აჭმევდა და როდესაც ცოტა მოსურიელდა ჩუმად გაუჭრა საბელი, რომლითაც ხელები ჰქონდა შეკრული და კიდევ ჩასჩურჩულა: — მე კარებთან გელი—გამოდი რა წამს ბირგოლას დევიძინოს.

ამ სიტყვებს შემდეგ ის მოშორდა და მივიდა ბირგოლასთან, რომელსაც ღვინო იქამდისინ მოჰკიდებოდა, რომ თვლებმა დაეწყა. — რას სჩადი, ბედშაო! ბეძინება?... და მერე შემდგრა: „დალიე დამალევი-ნე, სული ნუ დამალევიე“? — ჰა! არა. შასუხა ბირგოლამ: — მომე, მომე და გაუშვირა ყანწი.

ჯღუნამ გაუმსო და ბირგოლამაც თუმც მოიყდა მაგრამ ველარ გაათავა, გადაგლო ყანწი, შაიჭმუნა და უთხრა: — აღარ მინდა, კარგია... ახლა-კი წადი შინა...

ჯღუნა გამოესალმა და გავიდა, ბირგოლამ ბარბაცით მიაცილა კარებამდინ რისყოფით გაუგლო ურდული და გამობრუნდა კედელ კედელ რადგანაც თავი ველარ დაეჭირა. რაკი შიგნით სახლში შევიდა, იმან დაიწყო გაუბმელი და არეული ლაპარაკი, თუმცა კედლისათვის ხელი ვერ მოეშორებინა, რადგანაც წაქცევისა ეშინოდა.

— როგორ მალე დაეთვერ?... რაი მომივიდა... ნუნუ, ეხლა მაინც ჩემი ხარ... მოდი... მოდი მეთქი მაკოცე!.. მაშ არ მოდიხარ?... არა?... მე მოვალ შენთან!

მა ამ ლაპარაკის დროს უპირდაპირდებდა ნუნუს, რომელიც ბოძთან ადგა და სიზიზღით უყურებდა იმ კაცს. მრთაშათ ბირგოლამ მოაშორა ხელები კედელს და ტორტმანით, თავ წინ დადებული წავიდა ნუნუსკენ, რომელიც მსწრაფად გამოეცალა; ბირგოლამ თავი ველარ შეიმავრა და ისეთის სიძრიელით შეახალა შუბლი ბოძს, რომ უკან გადმოეარდა და რამდენიმე დალულულულების შემდეგ იქვე ხერინვა ამოტეხა.

ნუნუ გულის კანკალით გამოქანდა კარებისკენ, გასწია ურდულს და გამოვიდა გარეთ, სადაც ჯღუნა დახვდა — დაეძინა? მოკლედ და ჩუმად წასჩურჩულა იმან. — დაეძინ. შასუხა ჩუმადვე ქალმა. — მაშ იარე, შენი ნათლიაი გელის. შთხრა ჯღუნამ და გაუძღვა წინ.

ძალი ხმა ამოუღებლად გაჰყვა იმას, რადგანაც დარწმუნებული იყო, რომ თავის ნათლია ჯღუნას ცოლი ყოველ ღონის ძიებას მოიხმარებდა ნუნუს დასამალად.

ის იმედობდა, რომ ბირგოლას მოსწყინდებოდა იმისი დენა და ბოლოს თავი უნდა დაენებებინა და თუ არ დაანებებდა მაშინ თავისი თავი ხომ

ხელთა ჰქონდა, — თითონ იცოდა რასაც უზამდა იმას.

იმათ გაიარეს რამდენიმე გზა, შეუბრუნდნენ აღმა, გავიდნენ სოფლის თავს პატარა კოხტა სახლში და იქ დახვდა თავისი ნათლია, რომელმაც მიიღო იმედ გადაწყვეტილი და ნუნუმ დაკარგული ქალი.

ჯღუნამა და იმისმა ცოლმა დაამშვიდეს ნუნუ, რამდენათაც-კი იმის დამშვიდება შეიძლებოდა და თუმცა თითონაც ჯერ ნამდვილად არა იცოდნენ-რა, მაგრამ ის კი დაარწმუნეს, რომ იაგო ცოცხალი არის და უეჭველია ისე თავს არ დაანებებდა.

მეორე დღეს ბირგოლას გამოეცემა და რა ნახა, რომ ნუნუ ხელიდან წასვლია, ის გიჟავეთ გამოეარდა გარეთ, გადააბრუნა მთელი სოფელი, შეზძრა მთელი ის მხარე, შეატყობინა დიანბეგს და სხვა მოხელე ხალხს ნუნუს დაკარგვა, მაგრამ ძე ხორციელი ვერ იპოვნეს იმისი მნახველი და გადასწყვიტეს, რომ ნუნუმ უეჭველად წყალში თავი დაიხრჩო.

ასე მიდიოდა ნუნუს დღეები, რომელიც წინა ცხოვრების შედარებით ეხლა სამოთხესა ჰგონებოდა და თუ სევდა შემოაწევებოდა გულს, ეს იყო იაგოზედ ფიქრი, რომლის ანბავიც ჯერ ვერ გაგო.

ს. მახსუბაძი.

(დასასრული მეორე ნაწილისა.)

რი და მით მისცა ორთავ პოლიკო-
ნიკებს და იმათ წამოყენებულს პირს
საშუალება ორი თუ სამი თვის გან-
მავლობაში ჩაეჯობათ 25-30 ათას
მანეთამდე...

„ამ ხანად მე მხოლოდ ქალაქებდ
ვილაპარაკე და შემდეგ წერილში
მთელის ჩვენი ოქტის საგანგებო მარ-
თველობაზე მოგვლაპარაკებთ...

„ამბობენ, რომ ჩვენი აქაური ლე-
ნერალური კონსული რეჟი-მტენდი
მიდის ამ კოტას ხანში ძოსტანტინე-
პოლში და იქილამ საიდუმლო მინ-
დობილობით შევიპტეო. ჩვენ იმი-
სათვის გზა დაგვილოცია და ვისურ-
ვებთ, რომ მის ადგილზედ იყვეს გა-
მოგზავნილი უფრო ღირსეული და
ნიჭიერი პირი“.

შუბლოვა. № 195 „დროების“
მოწინავე სტატიაში ნაჩვენებია „სასუ-
ლიერო მახარებელი“ „საზოგადო-
საეკლესიო მახარებელი“ კი არ არის,
საეკლესიო მახარებელია, ორგანი
შუშმინდის სინოდისა, ოფიციალური
გამოცემაა.

თფილისის სამკურნალო

ავათმეოფეები მიიღესან დიდის რვა
სასთადამ თორმეტ სასაამდის.

ო რ შ ა ბ ა თ ს განკურნის და ლი-
სიტევი—შინაგან ავათმეოფობისა; კელ-
დიში სიფილისტიკური და სირურგიული
ავათმეოფობისა; ბასურტოვი—ბუბიაობის,
ქალუბის და ყმაწვილების ავათმეოფობი-
ნა; ბაბაევი ძანდვების სისუსტის და ში-
საგან ავათმეოფობისა.

ს ა მ შ ა ბ ა თ ს. მინკევიჩი—სირურ-
გიული ავათმეოფობისა; ლისიტევი—
შინაგან ავათმეოფობისა; კელდიში—სი-
ფილისტიკური და სირურგიული ავათ-
მეოფობისა; ბასურტოვი—ბუბიაობის, ქა-
ლუბის და ყმაწვილების ავათმეოფობისა;
ბაბაევი და დანიელ-ბეგოვი—ძანდვების
სისუსტის და შინაგან ავათმეოფობისა.

ო თ შ ა ბ ა თ ს. ლისიტევი და მი-
რამანოვი შინაგან ავათმეოფობისა; კელ-
დიში—სიფილისტიკური და სირურგიუ-
ლი ავათმეოფობისა; ბასურტოვი—ბუ-
ბიაობის ქალუბის და ყმაწვილების ავათ-
მეოფობისა; ბაბაევი—ძანდვების სისუს-
ავათმეოფობისა.

ს უ თ შ ა ბ ა თ ს. ლისიტევი—შინაგან
ავათმეოფობისა; კელდიში—სიფილის-
ტიკური და სირურგიული ავათმეოფობი-
სა; ბასურტოვი—ბუბიაობის, ქალუბის და
ყმაწვილების ავათმეოფობისა; ბაბაევი—
ძანდვების ავათმეოფობისა.

შ ა რ ა ს კ ე ვ ს. მინკევიჩი — სირურ-
გიული ავათმეოფობისა; ლისიტევი, მი-
რამანოვი და დანიელ-ბეგოვი—შინაგან
ავათმეოფობისა; კელდიში—სიფილის-
ტიკური და სირურგიული ავათმეოფობი-
სა; ბასურტოვი—ბუბიაობის, ქალუბის და
ყმაწვილების ავათმეოფობისა; ბაბაევი—
ძანდვების სისუსტის ავათმეოფობისა.

შ ა ბ ა თ ს. ლისიტევი—შინაგან ავათ-
მეოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკურ-

რი და სირურგიული ავათმეოფობისა;
ბასურტოვი—ბუბიაობის, ქალუბის და ყმაწ-
ვილების ავათმეოფობისა; ბაბაევი—ძანდ-
ს სუსტის ავათმეოფობისა.

განცხადებანი

პატივი ძაქვს ვაცნობო თფილისში
მობრძანებულთ მოვაჭრეებთა, რომ
ამ წლის 1-ის ოქტომბრიდგან მე
აგილე იჯარით სიონის სობოროს
პირ-და-პირ ბ. ანანოვის ახალი ქარ-
ვასლა, რომელშიაც ვაწყობ ნომრებს
რკინის კრატებით, ფეხებით და ყო-
ველი მოწყობილება იქმნება სუფ-
თად.

ფასი იქნება იმავე წესით, როგო-
რათაც სხვა ქარვასლებშია, იმავე რი-
გად, როგორაც მქონდა შორხმაზის
ქარვასლა იჯარით.

ამავე ქარვასლაში იმყოფებიან შუა
ეტაჟში № 48 კომისიონერი გ. ა. ა.
რატვიანი და ე. ი. ჩიქვაძანი.

მოაჯანადად მეორე გილდა
გეგორჯ ვარლამის-მე ახნაზარში.
(10—1)

აუქციონი

2 და 9 ოქტომბერს 1882
წელსა გაუგასიის აქეთა მხრის
პრიკასში დანიშნულია გასეიდვა,
ვერცხლეულისა, ოქროულისა
და სხვა ძვირფასი ნივთებისა.
(3—1)

საჰიროა ლამია

იკითხეთ „აღაზანის“ სარ-
დაფში, სოლოლაკის ქუჩაზე,
მდ. ორბელიის სახლებში.
(2—1)

საქალებო გიმნაზიის მეექვსე
კლასის მავირდი იაფად ამეორე-
ბინებს და ამხადებს ყმაწვილებს
თავის სახლში.

ადრესი: გოლოვინის პროს-
პექტი, სახლის № 44, ფოტის
სტანციის პირდაპირ. (5—3)

გამოვიდა და ისეიდება შემოკლებული

სამართლო ისტორია

შედგენილი

მამსაშვილი-ცანდიევის მიერ ექვთიმე
ხელაძის სტამბაში ლარსიმელიქოვის
ქუჩაზე ქაშეუთის ეკლესიის შენობაში
ფასი 70 კაპ.
(5—3)

ახალი მართული

კარაბაღინი

ისეიდება ტფილისში: შვედოვის
და გრიჭოვის წიგნების მალაზიებში;
მუთანისში: მურადოვის და ჭილაძის
წიგნების მალაზიებში.
ფასი უღიანის ერთი მანეთი.

დაიბეჭდა და ისეიდება გრ. ჩანკვი-
ნის ქართული წიგნის მალაზიაში

სახსოვარი

ბატონიშვილის ალექსანდრეს-
ძის ირავლის გარდაცვალებაზე

შეკრებილი და გამოცემული
ზ. ჭიჭინაძისაგან
ფასი სუთი შაური.

მართველ მალაზიისაგან ნათარბენი

მოსხრობანი

წიგნი მეორე.

ისეიდება ტფილისში: შვედოვ-
თან, ჩარკვიანთან და ბრიჭოვის
წიგნის მალაზიაში (ბალის პირ-და-პირ).

მუთანისში: შილაძის და ნიკოლა-
ძის მალაზიაში.

გორში: მ. ძერესელიძესთან.

დაიბეჭდა და გამოვიდა ახალი სო-
ბური წიგნი

მწეემის სტვირი

ლემამი, სიმღერები და ზღაპრები

ცნობის-მოყვარე ყრმათათვის
სკოლაში და შინ საკითხავად
აღაზანისა

გამოცემა გ. მ. შვედოვის გასე-
თის საგანტისა.

ფასი ერთი აბაზი

(10—10)

დაიბეჭდა და ისეიდება გრ. ჩარ-
კვიანის ქართული წიგნის მალაზია-
ში

მამული

საერთო მულობელობაზე

თხზულება

ანტონ შურცელაძისა

გამოცემული

ზაქარ შიჭინაძისაგან.

ფასი თითო წიგნისა ერთი აბაზი

გამოვიდა ცალკე წიგნათ

დ რ ა მ ა

სამ შოტლო!

ისეიდება შავარდოვის საავანტოში.

ფასი 60 კაპ.

(20—20)

ბიბლიოგრაფიული განცხადება.

ბუნების ტარი, ანუ ყრმათათვის საკითხავი წიგნი უმცროსს კლასში
სასამარებელი, შედგენილი ი. გოგუბაშვილისაგან, დაიბეჭდა მეოთხე
შეცვლილი გამოცემა და ისეიდება გრიჭოვის წიგნის მალაზიაში, გუ-
კიის ხიდის უფროსთან. ფასი თხუთმეტი შაური. სასწავლებლებს და კერძო
პირებს, რომელნიც იყიდიან ნაღდს ფულზედ ერთად თხუთმეტს ეგზე-
პლიარისა, ანუ მომეტებულსა, დაეთმობა ეგზემპლიარი თითქმეტ შაურად;
ვინც ოც-და-ათს ეგზემპლიარს იყიდის, წიგნი მიეცემა ცამეტ შაურად.
უღისათვის უნდა დაემატოს სამი შაური.

პარტა სამართველონი, მეორე შეცვებული გამოცემა; ისეიდება
იმავე მალაზიაში. ფასი სამი აბაზი; ვინც ათს ეგზემპლიარს იყიდის, კარტა
მიეცემა თერთმეტ შაურად, ოცი ეგზემპლიარის შეიდეკლეს—ათს შაურად.